

MACARİSTAN

OTOMOTİV SANAYİ SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih: Haziran 2025

Raporu Hazırlayan: Budapeşte Ticaret Müşavirliği

1. Macaristan'ın Otomotiv Sanayisinde Dış Ticareti

1.1 Macaristan'ın En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 20 Ülke

	Ülke	2024 İthalat Değeri (Bin \$)	Pay
	Toplam	14.804.639	100%
1	Almanya	6.122.102	41,4%
2	Çekya	1.474.903	10,0%
3	Avusturya	1.069.895	7,2%
4	Slovakya	763.257	5,2%
5	Polonya	578.140	3,9%
6	İspanya	430.225	2,9%
7	Fransa	415.236	2,8%
8	İtalya	396.402	2,7%
9	Slovenya	393.080	2,7%
10	Hollanda	360.920	2,4%
11	Çin	351.931	2,4%
12	Japonya	348.245	2,4%
13	Güney Kore	344.219	2,3%
14	Birleşik Krallık	325.329	2,2%
15	Belçika	223.311	1,5%
16	İsveç	193.988	1,3%
17	Romanya	190.161	1,3%
18	ABD	164.744	1,1%
19	Türkiye	110.857	0,7%
20	Tayvan	92.908	0,6%

Kaynak: KSH

Otomotiv sektöründe önemli düzeyde ithalatı bulunan Macaristan'ın en çok ithalat yaptığı ülkeler Almanya (%41,4), Çekya (%10,0) ve Avusturya (%7,2) olarak ön plana çıkmaktadır. Özellikle çok sayıda Alman otomobil üreticisinin Macaristan'da üretim üslerini kurmuş olması dış ticaretini önemli ölçüde etkilemektedir. Türkiye, Macaristan'ın otomotiv sektöründe en çok ithalat yaptığı ülkeler listesinde 111 milyon dolar ile 19. sırada bulunmaktadır.

1.2 Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 20 Ülke

No	Ülke	2024 İthalat Değeri (Bin \$)	Pay
	Toplam	26.000.316	100%
1	Almanya	7.466.154	28,7%
2	Birleşik Krallık	1.844.458	7,1%
3	ABD	1.807.510	7,0%
4	Slovakya	1.560.372	6,0%
5	İtalya	1.186.689	4,6%
6	Fransa	1.105.024	4,3%
7	İspanya	904.522	3,5%
8	Hollanda	833.418	3,2%
9	Türkiye	809.688	3,1%
10	Polonya	773.520	3,0%
11	Çek Cumhuriyeti	765.977	2,9%
12	Avusturya	703.543	2,7%
13	Belçika	642.347	2,5%
14	Romanya	600.101	2,3%
15	Japonya	400.750	1,5%
16	İsveç	350.957	1,3%
17	Çin	301.199	1,2%
18	Slovenya	265.453	1,0%
19	Hırvatistan	245.092	0,9%
20	Sırbistan	216.331	0,8%

Kaynak: KSH

Macaristan'ın otomotiv sektöründe en çok ihracat yaptığı ülkeler Almanya (%28,7), Birleşik Krallık (%7,1) ve ABD (%7) olmuştur. Türkiye, Macaristan'ın anılan sektörde en çok ihracat yaptığı 9. ülkedir.

1.3 Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler

	GTİP KODU	GTİP ADI	Toplam	Türkiye	Türkiye Pay
1	870899	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM VE PARÇALAR	1.287.246.498	6.018.308	0,47%
2	870840	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN VİTES KUTULARI VE	1.234.519.968	1.289.462	0,10%

		BUNLARIN AKSAM VE PARÇALARI			
3	870421	EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS SADECE DİZEL VEYA YARI DİZEL MOTORLU DİĞER TAŞITLAR; BRÜT AĞIRLIĞI <= 5 TON	1.052.040.612		0,00%
4	870829	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI KAROSERİLERİNİN DİĞER AKSAM VE PARÇA	1.040.135.756	4.912.045	0,47%
5	870340	HEM BENZİNLİ HEM DE TAHRİK GÜCÜ VEREN ELEKTRİK MOTORLU TAŞITLAR;	908.665.797	968.725	0,11%
6	870322	BİNEK OTOMOBİLLERİ VE İNSAN TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU DİĞER TAŞITLAR; SADECE BENZİNLİ	841.229.043	8.752.867	1,04%
7	870850	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN DİFERANSİYELLİ HAREKET ETTİRİCİ	623.860.192	3.338.009	0,54%
8	870894	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN DİREKSİYON SİMİTLERİ, DİREKSİYON	519.135.424	1.402.605	0,27%
9	870332	BİNEK OTOMOBİLLERİ VE İNSAN TAŞIMAK İÇİN MOTORLU DİĞER TAŞITLAR; SADECE DİZEL/YARI DİZEL,	501.640.281	73.169	0,01%
10	870895	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN HAVA İLE ŞİŞMELİ HAVA YASTIKLAR	476.898.187	247.103	0,05%
Toplam			143.428.629.503	1.621.925.724	1,13%

Kaynak: KSH

1.4 Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler

No	GTİP KODU	GTİP ADI	Toplam	Türkiye	Türkiye Pay
1	870323	BİNEK OTOMOBİLLERİ VE İNSAN TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU DİĞER TAŞITLAR	2.862.813.389	3.994.539	0,14%
2	870322	BİNEK OTOMOBİLLERİ VE İNSAN TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU DİĞER TAŞITLAR	2.851.347.064	138.399.641	4,85%
3	870340	HEM BENZİNLİ HEM DE TAHRİK GÜCÜ VEREN ELEKTRİK MOTORLU TAŞITLAR	2.300.843.260	75.541.091	3,28%
4	870332	BİNEK OTOMOBİLLERİ VE İNSAN TAŞIMAK İÇİN MOTORLU DİĞER TAŞITLAR; SADECE DİZEL/YARI DİZEL	2.015.668.667	874	0,00%
5	870829	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI KAROSERİLERİNİN DİĞER AKSAM VE PARÇALARI	1.969.184.210	27.952.610	1,42%
6	870380	SADECE ELEKTRİK MOTORUNDAN TAHRİKLİ TAŞITLAR, TAŞIMA KAPASİTESİ < 10 KİŞİ	1.840.368.739	99.953.166	5,43%
7	870899	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM VE PARÇALAR	1.383.148.846	58.251.929	4,21%
8	870894	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN DİREKSİYON SİMİTLERİ, DİREKSİYON	1.136.926.538	139.701.829	12,29%
9	870893	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN DEBRİYAJLAR VE BUNLARIN AKSAM VE PARÇALAR	1.119.556.823	8.714.088	0,78%
10	870840	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN VİTES KUTULARI VE BUNLARIN AKSAM VE PARÇALARI	1.033.442.956	41.256.157	3,99%
Toplam			156.025.878.948	2.805.487.577	1,80%

Kaynak: KSH

6'lı GTİP Bazında Türkiye'nin Macaristan'a En Çok İhracat Yaptığı Ürünler (Otomotiv)

Sıra	GTİP KODU	GTİP ADI	2022	2023	2024
1	870321	BİNEK OTOMOBİLLERİ VE İNSAN TAŞIMAK ÜZERE İMAL EDİLMİŞ MOTORLU DİĞER TAŞITLAR; SADECE BENZİNLİ, TAŞI	3.450.220	5.338.518	15.580.333
2	870210	OTOBÜS, MİDİBÜS, MİNİBÜS; SADECE DİZEL VEYA YARI DİZEL MOTORLU, TAŞIMA KAPASİTESİ >= 10 KİŞİ	45.431.700	66.633.654	14.973.666
3	871690	RÖMORKLAR, YARI RÖMORKLAR VE HAREKET ETTİRİCİ TERTİBATI BULUNMAYAN DİĞER TAŞITLAR İÇİN AKSAM VE PARÇ	12.614.506	14.130.778	13.006.247
4	870121	YARI RÖMORKLER İÇİN ÇEKİCİLER; SADECE SIKIŞTIRMA ATEŞLEMELİ İÇTEN YANMALI PİSTONLU MOTORLU OLANLAR	31.462.769	28.618.206	11.318.305
5	870322	BİNEK OTOMOBİLLERİ VE İNSAN TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU DİĞER TAŞITLAR; SADECE BENZİNLİ, TAŞIMA KAPASİTE	8.108.274	7.975.493	8.752.867
6	870870	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN TEKERLEKLER VE BUNLARIN AKSAM-PARÇALARI	9.169.286	11.492.541	8.607.970
7	870899	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM VE PARÇALAR	5.858.010	5.951.621	6.018.308
8	870893	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN DEBRİYAJLAR VE BUNLARIN AKSAM VE PARÇALARI	6.820.740	9.017.859	5.890.998

9	870829	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI KAROSERİLERİNİN DİĞER AKSAM VE PARÇALARI	3.033.075	3.899.520	4.912.045
10	870850	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN DİFERANSİYELLİ HAREKET ETTİRİCİ	3.737.335	3.805.166	3.338.009
	TOPLAM		129.685.915	156.863.356	92.398.748

Kaynak: KSH

6'lı GTİP Bazında Türkiye'nin Macaristan'dan En Çok İthalat Yaptığı Ürünler (Otomotiv)

Sıra	GTİP KODU	GTİP ADI	2022	2023	2024
1	870894	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN DİREKSİYON SİMİTLERİ, DİREKSİYON	107.483.662	119.839.820	139.701.829
2	870322	BİNEK OTOMOBİLLERİ VE İNSAN TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU DİĞER TAŞITLAR; SADECE BENZİNLİ, TAŞIMA KAPASİTE	77.161.761	263.681.319	138.399.641
3	870121	YARI RÖMORKLER İÇİN ÇEKİCİLER; SADECE SIKIŞTIRMA ATEŞLEMELİ İÇTEN YANMALI PİSTONLU MOTORLU OLANLAR	43.346.306	45.119.533	103.827.816
4	870380	SADECE ELEKTRİK MOTORUNDAN TAHRİKLİ TAŞITLAR, TAŞIMA KAPASİTESİ < 10 KİŞİ	9.894.644	128.012.912	99.953.166
5	870340	HEM BENZİNLİ HEM DE TAHRİK GÜCÜ VEREN ELEKTRİK MOTORLU TAŞITLAR;	92.531.995	80.029.962	75.541.091
6	870899	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM VE PARÇALAR	35.932.284	53.003.577	58.251.929
7	870840	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN VİTES KUTULARI VE BUNLARIN AKSAM VE PARÇALARI	32.810.083	40.049.952	41.256.157
8	870829	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI KAROSERİLERİNİN DİĞER AKSAM VE PARÇA	23.311.846	26.406.324	27.952.610
9	871690	RÖMORKLAR, YARI RÖMORKLAR VE HAREKET ETTİRİCİ TERTİBATI BULUNMAYAN DİĞER TAŞITLAR İÇİN AKSAM VE PARÇALARI	22.335.782	32.997.418	27.926.751

10	870895	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN HAVA İLE ŞİŞMELİ HAVA YASTIKLAR	13.038.511	16.653.145	24.333.722
	TOPLAM		457.846.874	805.793.962	737.144.712

Kaynak: KSH

Ulaşım Ekipmanları Endüstrisi

Yıl	Ulaşım ekipmanları imalatı (milyon Huf)	Ulaşım ekipmanları imalatının toplam endüstriyel satışları (milyon Huf)	Ulaşım ekipmanları imalatının yurt içi satışları (milyon Huf)	Ulaşım ekipmanları imalatının ihracat satışları (milyon Huf)
2020	9.216.664	9.192.951	891.866	8.301.084
2021	9.362.237	9.310.912	908.108	8.402.804
2022	12.247.141	12.177.387	1.118.515	11.058.871
2023	13.691.200	13.693.707	1.284.943	12.408.764
2024	13.096.905	13.083.633	1.330.422	11.753.211

Kaynak: KSH

2. Ülke Pazarına Genel Bakış

2.1 İlgili Sektörde Pazar Büyüklüğü

Macaristan'ın gayri safi milli hasılasının üçte birini sanayi sektörü oluşturmakta olup imalat sektörünün geliştirilmesi ve desteklenmesi Macar Hükümetinin stratejik politikalarından biridir. Son yıllarda Macaristan yüzlerce yeni sanayi yatırımına ev sahipliği yapmıştır. 2017 yılından günümüze sanayi yatırımlarında artış görülmektedir. En çok yatırım çekilen sektör otomotiv ve yan sanayi sektörü olmuştur. Özellikle Çin ve Güney Kore'den otomotiv ve batarya sektöründe çekilen yatırımlar dikkate değerdir. Macaristan ekonomisinde son yıllarda otomotiv endüstrisi büyük kazanımlar elde etmiş ve sektör Macar ekonomisinin ana itici güçlerinden biri haline gelmiştir.

Yıl	Ulaşım Ekipmanları Üretimi (milyon HUF)	İmalat Sanayi Üretimi (milyon HUF)	Toplam Endüstri Üretimi (milyon HUF)	Ulaşım Ekipmanları Pay
2021	9.362.237	38.989.409	40.838.559	22,9%
2022	12.247.141	52.045.544	54.768.238	22,4%
2023	13.691.200	51.977.386	54.350.514	25,2%
2024	13.096.905	50.719.846	53.294.196	24,6%

Kaynak: KSH

Macaristan, Avrupa Birliği ve Schengen bölgesinin bir üyesi olarak stratejik konumu ile bölgesel bir dağıtım merkezi olmaktadır. Almanya'nın yanı sıra Avrupa'daki 3 premium otomobil üreticisinin (Audi, BMW, Mercedes) üretim birimlerine ev sahipliği yapan tek ülkedir.

700'ün üzerinde otomotiv şirketi ile 2021 yılında 26,1 milyar avro üretim değeri ile ülke GSYH'sinin %17'sini ve imalat sanayisinin de %24'ünü oluşturan otomotiv sektörü, 2022 yılında 31,3 milyar avro üretim değeri sağlayarak GSYH'nin %19'unu oluşturmuştur. 2023 yılında bu değeri 35,8 milyar avro olmuş ülke hasılası içindeki payı %18 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılında söz konusu üretim değeri ve GSYİH içindeki payda gerileme yaşanmış, üretim değeri 33,1 milyar avro, GSYİH içerisindeki payı %16 olmuştur. İmalat sanayi içindeki payı ise %26 düzeyindedir. 2000 ile 2023 yılları arasında yurt içi üretim hacmi 4,3 kat artış göstermiştir. Bu veriler ışığında Macaristan'ın en büyük imalat sektörü olup üretimdeki değışiklikler ulusal ekonomik eğilimler üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Yıllara Göre Macaristan'ın Binek Otomobil Üretimi (Bin)							
2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
134	140	138	122	119	149	188	288
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
342	213	209	200	215	220	434	492
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
523	418	463	498	406	417	442	507

Kaynak:KSH

Macaristan resmi istatistiklerine göre 2021 yılında 417 bin, 2022 yılında 442 bin ve 2023 yılında 507 bin otomobil üretilmiştir. Öte yandan, HIPA verilerine göre (Macaristan Yatırım Teşvik Ajansı) 2023 yılında yıllık 1,9 milyon motor üretilmiştir. Sektörde çalışan kişi sayısı 172.000'den fazladır. 2026 yılı sonuna kadar üretim kapasitesinin yıllık 1 milyon otomobile ve 2 milyon motora ulaşması beklenmektedir.

2023 yılı verileri kapsamında Macaristan AB'nin yedinci büyük otomobil üreticisi konumuna gelmiştir. (Almanya, İspanya, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Fransa ve İtalya'nın ardından). 2023 yılında AB genelinde 12 milyondan fazla otomobil üretim hatlarından çıkmış, dünya genelinde ise bu rakam 76 milyona yaklaşmıştır.

Otomotiv parçaları üretimi de önem arz eden bir sektördür. Macaristan, motor üretiminin yanı sıra, lastik, akü, oto camı, direksiyon sistemleri, güç aktarma sistemleri ve otomotiv elektroniği vb. alanlarda da önemli üretim üslerine sahiptir.

Pil Endüstrisi

Macaristan'da pil endüstrisi 2010'ların sonlarında, özellikle Doğu Asyalı (Güney Koreli, Japon ve Çinli) şirketlerin yatırımları sonrası büyümeye başlamıştır. Öte yandan Macaristan'da son yıllarda pil endüstrisi öne çıkmakta olup son 5 yılda takriben 20 milyar avro doğrudan yatırım çekilmiştir. SK Innovation'ın Komárom'da, Samsung SDI'nin Göd'de, GS Yuasa'nın ise Miskolc'te pil üretim tesisleri bulunmaktadır. Lotte, Doosan ve Toray Budapeşte'ye 100 km'den az mesafede birbirine yakın tesislerle üretim yapmakta olup sektörde hızla gelişen bir ekosistem oluşmaktadır. Pil endüstrisinde Macaristan genelinde ise 18 uluslararası, 24 Macar şirket faaliyet göstermektedir. 2021

sonunda Eco Pro şirketi Debrecen’de 728 milyon avro değerinde fabrika (katot üretimi) kurma kararı almıştır.

2010 yılında, Macaristan pil ihracatında dünya sıralamasında 35. sırada iken 2021 yılında 28. sıraya yükselmiştir. Bununla birlikte lityum-iyon pillerim üretim kapasitesinde dünyada 5.sıraya yükselmiştir. Yakın zamanda yapılan yatırımlarla küresel düzeyde 2. sıraya yükselme hedefleri bulunmaktadır.

2022 yılında ise NIO isimli bir Çinli elektrikli araç üreticisinin, araçların güç üretimine yönelik -pil değiştirme istasyonları da dahil- Biatorbágy’de bir tesis kurma kararı almıştır. Söz konusu karar firmanın Almanya, Danimarka, Hollanda ve İsveç’te araç satışını artırma amacı taşımaktadır. SK Innovation ise Ivancsa’da yeni bir tesis daha kurmuştur.

Daha önce bahsedilen BMW’nin Debrecen’de EV üretim tesisi inşaatına ilaveten 2022 yılı sonlarına doğru yatırımını artıracığını, söz konusu tesiste Neue Klasse modeli için yüksek voltajlı batarya üretimine dönük bir montaj tesisi kuracağını açıklamıştır. Yine batarya üretimine de 2025 yılı sonunda başlanması planlanmaktadır.

Halihazırda en büyük yatırım 7,34 milyar avroluk yatırım bedeliyle 2022 yılında dünyanın en büyük batarya üreticisi olan Çinli Contemporary Amperex Technology Limited (CATL) firmasının Macaristan’ın doğusundaki Debrecen’de 100 GWh’lik bir pil tesisi projesidir.

2023 yılında batarya alanında ilk 10’da olan Çinli Eve Battery’nin Macaristan’a 1 milyar avronun üzerinde bir yatırım ile Debrecen’e tesis kuracağını açıklanmıştır. 2026’ya kadar söz konusu tesisin faaliyete geçeceği belirtilmiştir. İlaveten, dünyanın önde gelen lityum-iyon pil üreticisi Sunwoda’nın Avrupa’daki ilk fabrikasını Macaristan’ın kuzeyindeki Nyiregyhaza’da kuracağı duyurulmuştur. Söz konusu proje 1,53 milyar değerinde olup 2023 yılında 1 milyar Avro değerini aşan üçüncü yatırım olma özelliğini taşımaktadır. Sunwoda’nın Macaristan’a girişiyle birlikte, küresel pazarda toplam %49,4 paya sahip olan dünyanın en büyük on elektrikli batarya üreticisinden beşi Macaristan’da yer almış olacaktır.

2024 yılı Kasım ayında düzenlenen “Hungarian Battery Week” etkinliğinde HIPA Başkanı Macaristan’ı 2030 yılına kadar batarya teknolojisinde Avrupa’nın önde gelen Ar-Ge merkezi haline getirmek istediklerini ifade etmiştir. 2025 yılında ise lityum-iyon bataryalar için elektrolit üretilip geliştiren Çinli KunlunChem, Szolnok’da 100 milyon avro değerinde bir yatırım kararı almıştır.

2.2 Önemli Oyuncular

Mercedes (Kecskemét), Audi (Győr), Opel (Szentgotthárd), Suzuki (Esztergom) otomotiv firmaları Macaristan’da üretim yapmaktadır. Çin şirketi NIO da elektrikli araçlarda kullanılan bataryalara yönelik ürün üretiminin yanı sıra iş hizmeti sağlamaya yönelik ve AR-GE merkezi olarak da faaliyet göstermektedir. Ayrıca JLR, Ford ve Nissan Budapeşte’de mühendislik ve iş hizmetleri konusunda hizmet sağlamaktadır. Continental, Hankook, Aptiv, Bosch, SK Innovation, Samsung, Valeo, Motherson, Mahle, BorgWarner, Denso ise bu sektörde Macaristan’da faaliyet gösteren diğer başlıca firmalardır.

Macaristan otomotiv sektöründe yabancı yatırımlar artış göstermeye devam etmekte olup BMW, Debrecen’deki yeni montaj tesisi projesi ile Macaristan’a 1 milyar avro değerinde yatırım yapmıştır. Fabrikanın 2025 yılı içerisinde faaliyete geçmesi beklenmektedir. 2022’de elektrikli araçlara yönelik olarak lityum-iyon pil (LIB) pazarındaki güçlü büyümeye yanıt vermek için Doğu Macaristan’da bir pil ayırıcı film fabrikası kuracağı Macaristan hükümeti tarafından duyurulmuş, Güney Koreli W-Scope, 2023 yılında fabrika kurulum çalışmalarına başlamıştır. Yine CATL firması da EV üretimine

yönelik bir tesis kurma kararı almış olup bu tesis yatırımı tamamlandığında Macaristan'a yapılan en büyük doğrudan yabancı yatırım olacaktır. 2023 yılında Çinli elektrikli otomobil üretim devi BYD'nin Szeged'de üretim kararı almış ve bunun yanında Güney Kore'nin en büyük otomotiv endüstrisi tedarikçilerinden biri olan Hanon Systems de aynı yıl bu ülkeye yatırım kararı almıştır. ABD'li otomobil parçaları üreticisi BorgWarner da hibrid ve elektrikli araçlar için ürünler üretmek üzere yatırım kararı alan firmalar arasındadır. 2024 yılında ise Macaristan'da 1993 yılından beri faaliyet gösteren Hintli Motherson Grup yatırımlarını artırma kararı almıştır.

2.3 Yerel Üretim ve İhracatçı Ülkelerin Pazardaki Payı

Macaristan'da otomotiv imalatının büyük kısmı ihraç edilmektedir. Yerli üretimin bel kemiğini oluşturan yabancı sermayeli büyük otomobil üreticilerinin stratejik kararlarının Macaristan'ın otomotiv üretiminin performansına büyük etkisi bulunmaktadır.

Macaristan'da en büyük 20 yerli oyuncu %95 oranında yabancı sermayeye aittir. Tedarikçiler arasında yerli sermaye payı daha yüksek olsa da yerli kaynakların payı %50'nin altındadır.

Macaristan, elektromobilité ve otonom sürüş alanında da yatırımlar yapmış ve Zalaegerszeg'deki Zalazone otomotiv test pisti 265 hektarlık bir arsa üzerine inşa edilmiştir. Projenin yaklaşık 130 milyon avro değerinde olduğu bilinmektedir.

2.4 Tüketici Tercihleri

2024 yılında Macaristan'da önceki seneye göre %13 artışla toplam 121.607 adet araç satılmıştır. Macaristan'da binek otomobillerde pazar payı en büyük firma %12,9 payla Suzuki'dir. 2024 yılında Vitara ve S-Cross modelleri başta olmak üzere 16 bine yakın araç satılmıştır.

Macaristan'da otomotiv pazarından Toyota %12,4 pay almıştır. 2024 yılında 14.622 adet araç satışı yapılmıştır. Satışların %62'sini filo araçları oluşturmuştur.

En çok tercih edilen 3. marka Skoda olup %9,7'lik payla 2024 yılında 11 bin araç satışı yapılmıştır. En çok tercih edilen model ise Octavia olmuştur. En çok satış yapılan diğer markalar Volkswagen, Ford, Kia, BMW, Nissan, Mercedes-Benz, Hyundai gelmektedir.

Yapılan bir araştırmaya göre Macarların üçte ikisi, 6 yıldan eski araçları tercih etmektedir.

Çoğu alıcı 3 milyon forint (7.500 Avro) altındaki otomobilleri tercih etmektedir.

Benzinli otomobiller popülerliğini korumakta olup dizel araçlara da talep devam etmektedir.

Popüler modeller alt-orta sınıf binek otomobiller ve hatchback otomobiller olarak ön plana çıkmaktadır.

Kullanılmış otomobil pazarında ise 909 bin düzeyinde araç satışı olmuştur.

Macaristan'da En Çok Satışı Yapılan Markalar

Macaristan'da 2024'te Marka Bazında Yeni Araç Satışları			
Marka	2024	Pazar Payı	Değişim
Suzuki	15,732	12.94%	29.28%
Toyota	14,623	12.02%	2.81%
Skoda	11,310	9.30%	3.61%
Volkswagen	8,580	7.06%	-2.69%
Ford	6,794	5.59%	14.20%
Kia	6,673	5.49%	1.24%
BMW	5,785	4.76%	10.34%
Nissan	5,705	4.69%	126.39%
Mercedes	5 209	4.28%	12.63%
Hyundai	4,905	4.03%	47.83%
Dacia	4,030	3.31%	-3.80%
Opel	3,431	2.82%	-9.71%
Renault	3,413	2.81%	72.20%
Volvo	3,316	2.73%	24.76%
Audi	3 194	2.63%	-11.79%
Tesla	2 007	1.65%	52.51%
Peugeot	1,902	1.56%	2.20%
Ssangyong	1,805	1.48%	-7.86%
MG	1,659	1.36%	8.57%
LEXUS	1,493	1.23%	35.11%

Macaristan'da En Çok Satışı Yapılan Modeller

Model	2024	Değişim
Suzuki Swift	6.883	38.21
Suzuki S-Cross	6.637	11.29
Skoda Octavia	6.097	8.72
Nissan Qashqai	3.423	148.95
Kia Ceed	3.130	-3.25
Toyota Corolla	3.126	-3.46
Dacia Duster	2.920	17.27
Toyota C-HR	2.388	19.1
Toyota Yaris Cross	2.182	2.01
Ford Kuga	2.101	111.58

Macaristan'da Tescil Edilen Araç Sayısı				
Marka	2021	2022	2023	2024
Volkswagen	21.384	25.478	22.522	22.363
Toyota	21.201	20.565	19.570	20.789
Suzuki	20.084	16.200	14.154	18.226
Ford	22.431	19.389	15.446	16.567
Skoda	11.315	10.404	14.148	15.159
Opel	17.555	16.743	13.083	13.058
BMW	10.915	11.626	11.175	11.894
Mercedes	12.013	12.172	10.950	11.229
KIA	14.948	13.329	10.411	10.796
Audi	9.172	10.225	10.902	10.694
Hyundai	12.472	10.743	8.020	10.289
Nissan	6.486	4.899	4.819	8.197
Renault	6.509	5.992	5.200	6.274
Dacia	8.477	7.269	5.294	5.388
Volvo	4.657	4.625	4.834	5.283
Peugeot	5.767	5.614	4.571	4.472
Mazda	5.576	4.896	4.381	4.307
Honda	6.599	5.547	4.116	4.244
Fiat	10.300	6.455	4.707	3.513
Citroën	4.469	4.187	2.959	2.853
Toplam	254.191	237.688	213.422	232.572

Küçük binek otomobillerin (hatchback) tescil sayısı 2023 yılına göre önemli ölçüde artarak 24.772'ye yükselmiştir.

Elektrikli araç 2024 yılında önemli bir büyüme 2023 yılına göre %47,8 artış yaşanmıştır. Tescil edilen yeni araçların %7'si elektrikli olup bu oran Avrupa ortalamasının altındadır.

Macaristan'da Tescil Edilen Yeni ve Kullanılmış Karayolu Taşıtlarının Araç Türlerine Göre Sayısı						
Yıl	Binek Otomobil	Otobüs	Motosiklet	Kamyon	Traktör	Toplam
Yeni						
2020	131.786	716	4.427	23.179	5.007	165.115
2021	125.138	1.144	4.706	24.259	6.494	161.741
2022	115.798	810	5.303	18.870	9.083	149.864
2023	111.933	778	6.703	22.319	8.660	150.393
2024	125.183	447	7.927	26.062	6.894	166.513
Kullanılmış						
2020	126.725	353	7.389	15.310	1.726	151.503
2021	129.053	373	6.599	14.017	1.693	151.735
2022	121.890	348	6.740	12.848	1.475	143.301
2023	101.489	434	7.271	10.373	1.330	120.897

2024	107.389	330	7.296	9.870	1.358	126.243
Toplam						
2020	258.511	1.069	11.816	38.489	6.733	316.618
2021	254.191	1.517	11.305	38.276	8.187	313.476
2022	237.688	1.158	12.043	31.718	10.558	293.165
2023	213.422	1.212	13.974	32.692	9.990	271.290
2024	232.572	777	15.223	35.932	8.252	292.756

Macaristan'da Kayıtlı Araç Tipine Göre Karayolu Taşıtı Sayısı						
Yıl	Binek Otomobil	Otobüs	Motosiklet	Kamyon	Traktör	Toplam
2020	3.920.799	16.979	194.594	542.848	81.317	4.756.537
2021	4.020.159	17.759	202.521	559.417	85.742	4.885.598
2022	4.094.129	17.597	210.746	568.012	90.449	4.980.933
2023	4.168.651	17.470	221.391	578.906	94.330	5.080.748
2024	4.263.067	17.251	232.796	589.041	96.523	5.198.678

3. Sektörde/Üründe Pazara Giriş

3.1 Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Audi Hungaria (Győr)

Audi'nin dünya çapındaki en büyük motor üretim tesislerinden biridir.

Motor ve Audi A3, Q3, TT modelleri üretilmektedir.

Mercedes-Benz (Kecskemét)

A-Class ve CLA gibi kompakt modeller üretilmektedir.

Halihazırda elektrikli araç üretimi ve yeni nesil platformlara yatırım yapılmaktadır.

Suzuki (Esztergom) Magyar Suzuki Corporation,

SX4 S-Cross, Vitara gibi modeller üretilmektedir.

Hem iç pazara hem de AB pazarlarına tedarik sağlanmaktadır.

BMW Group (Debrecen – inşaat faaliyetleri devam etmekte olup 2025 yılında faaliyete geçmesi beklenmektedir.

Stellantis (eski adıyla Opel, Szentgotthárd'da)

Motor üretilmektedir.

3.2 Firma Bulma

3.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar Hakkında Bilgi

Magyar Gépjárműipari Egyesület (MAGE) Association of Hungarian Automotive Industry	H-1119 Budapest, Than Károly u. 3-5. +36-30-318-8858 mage@gepjarmuipar.hu https://mage.org.hu/
Magyar Járműalkatrészgyártók Országos Szövetsége (MAJOSZ) Association of Hungarian Automotive Suppliers	H-8900 Zalaegerszeg, ZalaZone út 1. +36-20-209-3148 majosz@majosz.hu https://automotivesuppliers.hu/
Magyar Gépjárműimportörök Egyesülete (MGE) Hungarian Vehicle Importers Association	H-1132 Budapest, Váci út18. +36-1-239-6029 mge@mge.hu https://www.mge.hu/
Magyar Buszgyártók Szövetsége (MABUSZ) Association of Hungarian Bus Producers	H-1115 Budapest, Csóka u. 7-13. +36-20-252-5773 mabusz@ma-busz.hu https://www.ma-busz.hu/

3.2.2 İlgili Fuarlar

Macaristan'da her yıl Mayıs ayında HUNGEXPO Budapeşte Kongre ve Sergi Merkezi'nde INDUSTRY DAYS uluslararası endüstri fuarı ve otomotiv endüstrisi tedarikçileri için düzenlenen AUTOMOTIVE HUNGARY fuarları düzenlenmektedir. 2025 yılında düzenlenen fuara 15 ülkeden 300'den fazla şirket, 11.000 ziyaretçi katılım sağlamıştır. Fuar Orta ve Doğu Avrupa bölgesinde önde gelen fuarlardan biridir.

<https://automotivexpo.hu/>

3.2.3 İhaleler Hakkında Bilgi

<https://kozbeszerzes.hu/ertesito/>

<https://ted.europa.eu/en/search/result?FT=Hungary&scope=ACTIVE&simpleSearchRef=true>

3.3 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları

Macaristan AB üyesi olması hasebiyle, dış ticaret rejimi açısından AB'nin uygulamalarına tabidir. Bu kapsamda AB'nin Güney Kore, Singapur ve Meksika gibi STA imzaladığı ülkelerle yapılan anlaşma Macaristan için de geçerlidir. İlaveten, AB ile ülkemiz arasındaki Gümrük Birliği anlaşması çerçevesinde vergi oranları karşılıklı olarak aynı olarak uygulanmakta ve AB tarafından belirlenmektedir.

3.4 Zorunlu Belgeler

AB'de teknik uyumlaştırma, Tüm Araç Tip Onay Sistemi (WVTA) temelinde gerçekleştirilmektedir. WVTA kapsamında, bir üretici bir AB ülkesinde bir araç tipi için sertifika alabilir ve başka testlere tabi tutulmadan bu aracı AB genelinde pazarlayabilir. Sertifika, tip onay otoritesi tarafından verilir ve testler, belirlenen teknik hizmetler tarafından gerçekleştirilir.

Otomotiv ana sanayisi için AB mevzuatı kapsamında Uygunluk Belgesi (Certificate of Conformity) gerekmektedir. Uygunluk belgesi, üreticinin aracın AB tip onay gerekliliklerine uygun olduğunu beyan ettiği bir belgedir. AB ülkeleri, AB mevzuatına uygunluğunu kanıtlayan geçerli bir CoC belgesi ile birlikte sunulan araçların tescilini yapmaktadır.

AB Tip onayı ve Uygunluk Belgesi arasında ilişki bulunmakta olup kısaca şöyle özetlenebilir: Tip Onayı, ulusal makamları, bir araç modelinin AB pazarına sunulmasına izin vermeden önce tüm AB güvenlik, çevre ve üretim uygunluk gerekliliklerini karşıladığını onaylamak için uyguladıkları süreci tanımlar. Bu süreç, nihai araç ile aynı olan prototiplere uygulanır. Bu sürecin geçilmesi ile üretilen her aracın onaylanmış tipe uygun olduğunu belirten Uygunluk Belgesi aşaması başlar.

1 Eylül 2017 tarihinden itibaren ise yeni otomobil modelleri Avrupa kara yollarında sürülmeden önce gerçek sürüş koşullarında yeni ve daha güvenilir emisyon testlerinden ('Gerçek Sürüş Emisyonları' – RDE) ve geliştirilmiş laboratuvar testlerinden ('Dünya Uyumlu Hafif Araç Test Prosedürü' – WLTP) geçmek zorundadır.

Bunun yanında hafif araçlar (yolcu ve ticari) için Euro 5 ve 6 emisyon sınır standartlarına ilişkin regülasyonlar geçerli iken ağır araçlar için Euro 6 emisyon standardı 2013 yılından itibaren zorunlu kılınmıştır.

3.5 Standartlar

Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin, hafif yolcu ve ticari araçlardan kaynaklanan emisyonlar (Euro 5 ve Euro 6) ile ilgili motorlu taşıtların tip onayı ve araç onarım ve bakım bilgilerine erişim hakkında 715/2007 sayılı Tüzüğü bulunmaktadır.

Ağır hizmet araçlarında ise emisyonlar ile ilgili motorlu taşıtların ve motorların tip onayı ve araç onarım ve bakım bilgilerine erişim ile ilgili 18 Haziran 2009 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 595/2009 sayılı Tüzüğü bulunmaktadır.

İlaveten Avrupa Komisyonu, 9 Kasım 2022'de, karayolu taşıtları için yeni bir emisyon standardı (Euro 7) önermiş olup bu yeni standart ile getirilen yeni kuralların, yeşil mutabakatın sıfır kirlilik hedefine uygun olarak, AB'de satılan yeni motorlu taşıtlardan (hem hafif hem de ağır hizmet tipi)

kaynaklanan hava kirliliğini daha da azaltması beklenmektedir. Bu kurallar, bir aracın ömrü boyunca eskisinden çok daha uzun bir süre için geçerli olacaktır.

Euro 7, aynı zamanda dünya çapında ilk kez lastik ve frenlerden kaynaklanan emisyonları da düzenleyecektir. Elektrifikasyonu desteklemek için, öneri ayrıca pil dayanıklılığı için yeni bir prosedür ve sınırlar da içermektedir.

3.6 Etiketleme

Tüketici ürünlerinin ve malzemelerinin Avrupa vatandaşları tarafından güvenli ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlamak için çok çeşitli AB yönetmelikleri bulunmaktadır. En katı ürün sınıflarından biri, binek otomobiller, kamyonlar, otobüsler ve tarım traktörleri için AB düzenlemeleridir. Bu ürünler, kullanımlarıyla ilişkili benzersiz tehlikelere ve çevresel kaygılara göre özel olarak hazırlanmış gerekliliklere göre değerlendirilir. Bu açıdan etiketler, içeriği tanımlamaktan daha fazlasını yapmaktadır. Küresel pazarlarda güvenlik, performans ve uyumluluğun yasal garantisi olarak hizmet etmektedir. Bir elektronik cihazın arkasına veya altına bakıldığında, her biri anlam dolu bir dizi sembol görülür. Bazı durumlarda: CE Mark, E-Mark ve e-Mark her biri ürün türüne bağlı olarak belirli sertifikasyon gerekliliklerine sahiptir. Bu bağlamda otomotiv yan sanayi alanında elektronik bir donanım için CE belgesi de gerekebilir.

AB Tip onayının alındığını gösteren E-İşareti (E-Mark), karayolu araçları ve bunların elektronik alt montajları (ESA'lar Electronic Sub Assembly) için geçerli olan bir sertifika etiketidir. Bu etiket, çok çeşitli araç güvenliği, çalıştırma ve performans özelliklerine uygunluğu gösterir ve dünya çapında birçok ülkede araçlar için yasal onay programı olarak kabul edilir. Uygunluk, üreticinin üretim ve kalite kontrollerinin test edilmesi ve incelenmesi yoluyla değerlendirilir, ardından belirlenmiş bir Onaylanmış Kuruluş tarafından tip sertifikası verilir. Araca kalıcı olarak monte edilmiş ve güvenlikle ilgili bir işlevi olan belirli elektronik alt montajların test edilmesi ve tip sertifikası alması gerekir. Ayrıca E-İşareti (E-Mark), Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) tarafından oluşturulan uluslararası araç düzenlemeleri sistemidir ve AB tarafından bu konuda çıkarılan 2018/858 sayılı Tüzük, AB gerekliliklerini UNECE düzenlemeleriyle daha yakından uyumlu hale getirmiştir. Birlik, tip onayı çerçevesini basitleştirmek ve uluslararası UNECE çerçevesiyle uyumlu hale getirmek amacıyla, 661/2009 sayılı Tüzükteki özel tip onayı direktiflerini yürürlükten kaldırmış ve bunları ilgili UN Düzenlemelerinin zorunlu uygulanmasıyla değiştirmiştir.

Bunun yanında traktörler ve arazi araçları gibi tarım ve ormancılık araçları için tasarlanmış olan e-işareti (küçük harfle) bulunmaktadır. Bu işaret ise bir ürünün tarım alanlarının ihtiyaçlarına göre uyarlanmış elektromanyetik uyumluluk dâhil olmak üzere AB gerekliliklerine uygun olduğunu göstermektedir. Bu, benzersiz çevresel ve işlevsel zorlukları ele almak için tasarlanmış özel bir e-mark sertifikasyon türüdür.

3.7 Ambalajlama

2023 yılında Macaristan, döngüsel ürünlerin atık yönetimi için mali sorumluluğu üreticilere yükleyen Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (EPR) sistemini uygulamaya koymuştur. EPR sistemi, ambalajlar, tek kullanımlık ve diğer plastik ürünler, elektrikli ve elektronik ekipmanlar, piller ve aküler, motorlu taşıtlar, lastikler, ofis kâğıtları, reklam kâğıtları, yemeklik yağ ve katı yağlar, tekstil ürünleri ve ahşap mobilyalar dâhil olmak üzere çok çeşitli ürün akışlarını kapsamaktadır. Üreticiler veya yabancı üreticiler söz konusu olduğunda bu tür ürünlerin ilk yurtiçi distribütörleri, kayıt, raporlama ve EPR ücreti ödeme yükümlülüklerine uymakla yükümlüdür.

Otomotiv parçalarının ambalajları, taşıma sırasında zarar görmeyecek şekilde dayanıklı olmalı ve AB ile Macaristan'ın taşıma güvenliği standartlarına uygun olmalıdır.

Ayrıca ahşap palet kullanılması durumunda, AB üyesi olan Macaristan, ISPM15 standartlarının imzacısı olması nedeniyle, tüm ahşap ambalaj malzemelerinin AB bitki sağlığı kontrollerine uyması ve tüm ahşap paletlerin ısıtılma işleminden geçirilmesi gerekmektedir. (AB, fumigasyona izin vermemektedir).

İlaveten AB'nin Ambalaj Atığı Direktifi (94/62/EC) kapsamında;

- Ambalaj malzemesi türü (kâğıt, plastik, metal vb.) bildirilmelidir.
- Ambalajların geri dönüştürülebilir olması gerekir.
- Ambalajın üzerinde geri dönüşüm sembolleri ve uygun kodlar (örn. "PAP 21", "PP 05") yer almalıdır.

Son olarak Macar ithalatçı firma sorumluluğunda olan -ambalajlı ürün satan veya ithal eden firmalar için -kayıt ve beyan yükümlülükleri bulunmaktadır.

3.8 Lojistik

Macaristan, lojistik olarak 4 büyük Trans- Avrupa ulaşım koridorunun kesişme noktasındadır. Avrupa'da Belçika ve Hollanda'dan sonra otoyol yoğunluğunun en yüksek olduğu ülkedir.

Kara yolunda güzergâh olarak ülkemiz ve Macaristan arasında 2 rota bulunmaktadır:

1. Türkiye – Sırbistan – Macaristan Rotası: Türkiye'den Sırbistan'a geçiş yapıldıktan sonra Macaristan'a giriş genellikle Röszke veya daha az yoğun olan Tompa sınır kapılarından yapılır. Bu güzergâh, M5 otoyolu üzerinden Macaristan'ın güneyinden kuzeye uzanır ve özellikle Türkiye'den Almanya gibi Batı Avrupa ülkelerine yapılan taşımacılar için tercih edilmektedir. İstanbul çıkışlı tam TIR taşımacılarında Macaristan'a varış süresi genellikle 4-5 gün arasında değişmektedir. Bu süre, sınır kapılarındaki yoğunluk ve yol koşullarına bağlı olarak değişkenlik gösterebilmektedir. Ekspres taşımacılar ise yaklaşık 3-4 gün sürebilmektedir. Yol uzunluğu ise 900-1100 km olup bu mesafe, Türkiye sınırından (örneğin Kapıkule veya Hamzabeyli sınır kapısından) Sırbistan içinden geçerek Macaristan'daki Röszke veya Tompa sınır kapılarına kadarlık kısmı içerir. Ancak bu mesafe nakliye araçları için zorunlu dinlenme alanları, ağır taşıt kısıtlamaları ve güzergâh izinleri nedeniyle artarak 1.300 km'ye çıkmaktadır.
2. Türkiye – Romanya – Macaristan Rotası: Alternatif olarak, Türkiye'den Romanya'ya geçiş yapıp Romanya üzerinden Macaristan'a giriş yapılabilir. Macaristan'a Romanya sınırından

girişte kullanılan başlıca kapılar; Nagylak, Battonya, Gyula, Artand veya Csengersima sınır kapılarıdır. Bu rota özellikle doğu Avrupa ve Orta Avrupa ülkelerine yapılan sevkiyatlarda kullanılmaktadır. İstanbul çıkışlı tam TIR taşımalarında Romanya'ya 3 günde gidilirken, Macaristan'a varış süresi ise genellikle 4-6 gün arasında değişmektedir. Zira Romanya yollarında özellikle kış zamanı yavaşlamalar yaşanmaktadır. Öte yandan Ocak 2025 itibarıyla Bulgaristan ve Romanya'nın Schengen Bölgesi'ne katılmasıyla sınır kapılarında pasaport ve gümrük kontrolleri büyük ölçüde kaldırılarak transit geçişler hızlanmıştır. Bu durum lojistik süreçlerini kolaylaştırmaktadır. Yol uzunluğu ise 1000-1150 km olup bu mesafe, Türkiye sınırından (örneğin Kapıkule veya Hamzabeyli sınır kapısından) Romanya içinden geçerek Macaristan'daki Szeged, Battonya veya Gyula sınır şehirlerine kadarlık kısmı içerir. Ancak bu mesafe nakliye araçları için zorunlu dinlenme alanları, ağır taşıt kısıtlamaları ve güzergâh izinleri nedeniyle artarak 1.400 km'ye çıkmaktadır.

Macaristan denize kıyısı olmayan bir ülkedir. Ancak, 2020 yılında Macaristan Hükümeti, İtalya Trieste'de bir liman kurmak için alan satın almış ve burada inşaat faaliyetleri 2023 yılında başlamıştır. Limanın 2028 yılında hizmet vermeye başlaması beklenmektedir. Bunun yanında, Macaristan'ın Tuna Nehri üzerinden Karadeniz ve Kuzey Denizi'ne erişimi vardır. Başlıca iç limanlar Győr-Gönyű, Budapeşte, Dunaújváros ve Baja'da bulunmaktadır. Tuna-Ren-Main kanalının 1992 yılında açılması, Ren Nehri boyunca uzanan ülkelerle ve Kuzey'deki deniz limanlarıyla da ihracat-ithalat trafiğinin gerçekleştirilmesini mümkün kılmıştır.

Bunun yanı sıra, 2024 yılında İstanbul-Budapeşte arasında Pasifik Eurasia Demiryolu Tren İşletmeciliği tarafından yönetilen ihracat treni faaliyete başlamıştır. Sefer süresi 4 gün olarak planlanmıştır.

Hava taşımacılığı alanında İstanbul-Budapeşte arası doğrudan seferler bulunmakta olup süre 2 saattir. Bu alanda düzenli uçuşlar, Turkish Cargo tarafından yapılmaktadır. Air Serbia ise Belgrat'tan Ankara, İstanbul ve İzmir'e uçuş gerçekleştirmektedir çoklu taşıma modu kapsamında kullanılabilir.

Bunun yanı sıra Lufthansa gibi ana kargo noktaları Viyana, Frankfurt ve Münih gibi olan firmalar da çoklu taşıma modu kapsamında kullanılabilir.

Bütün bu modlar içinde genel olarak taşımacılıkta en fazla kullanılan ise kara yollarıdır. Keza otomotiv sektörü ihracatımızda da en fazla kullanılan taşıma modu kara yollarıdır.

3.9 Dağıtım Kanalları

Macaristan'da halihazırda, dört araç üreticisi (Opel, Mercedes, Suzuki ve Audi) OEM (orijinal ekipman üreticisi) alanında da faaliyet göstermekte olup yaklaşık 700 tedarikçi bulunmaktadır. Söz konusu bu 4 firma hem yerel hem de uluslararası tedarikçilerden parça ve bileşen tedarik ederek dağıtım kanallarının çekirdeğini oluşturmaktadır. Yani tedarik zinciri OEM odaklıdır.

Öte yandan, bahse konu tedarik ağı çok katmanlıdır ve genellikle 3 ila 4 seviye bulunmaktadır:

1. kademe tedarikçiler, OEM'lere doğrudan teslimat yapar ve genellikle uluslararası veya büyük şirketlerdir (Alman Bosch, Japon Denso gibi)

2. ve 3. kademe tedarikçiler, çoğunlukla 1. kademe şirketlere parça veya alt montajlar sağlayan Macar KOBİ'lerdir. Macar sermayeli şirketler, genellikle karlılık ve teknolojik iyileştirme konusunda zorluklarla karşılaşan bu alt kademelerde yoğunlaşmıştır.

Macaristan'da bulunan bu 4 araç üreticisi, tedarik edilen ürünler kapsamında, üreticilerin Macaristan'da olmasına büyük önem vermektedir, zira vaktinde tedarik edilemeyen bir parçanın üretimi aksatacağı düşünülmektedir ve bu kapsamda 1.kademe tedarik konusuna özellikle önem verilmektedir.

Bu noktada, tüketim malları sektörlerinden farklı olarak, otomotiv üretim tedarik zinciri ticari acentelere veya distribütörlere daha az bağımlıdır. Bunun yerine, ilişkiler uzun vadeli sözleşmeler, doğrudan tedarik ve entegre tedarik anlaşmaları ile yönetilir. Ayrıca üreticiler, münhasır ulusal dağıtım haklarına da sahiptir ve kendi bayilerini kurabilir. İlaveten elektrikli araç satışlarında Tesla, bir teşhir mağazası ve online sipariş kullanmaktadır.

Bunun yanında otomotiv satışında ise birden fazla markaya ev sahipliği yapan büyük bayiler/distribütörler dikkat çekmektedir.

3.10 Satış Sonrası Hizmetler

Macaristan otomotiv yedek parça sektöründeki en önemli özellik, birçok yerel müşterinin gösterdiği sürekli sadakattir. Yerli distribütörlerden satın alım tercih edilmekte ve bu da yabancı yeni satıcılar için daha zorlu olmaktadır. Ancak bu ortam, uluslararası oyuncuları uyum sağlamaya, yerelleşmeye ve hatta bazen Macaristan'ın zorlu pazarına daha iyi hizmet vermek için yerli işletmelerle işbirliği geliştirmeye teşvik etmiştir.

Otomotiv parçaları dağıtımında önemli bir merkez haline gelmiş olan Macaristan'da UNIX ve BARDI gibi yerel distribütörler güçlü bir marka sadakati sağlarken, Inter Cars, LKQ, Autonet ve Materom gibi küresel oyuncular uluslararası uzmanlık sunmaktadır.

3.11 Reklam ve Pazarlama

Macaristan'da reklamcılık, yasal düzenlemeler ve özdenetim yoluyla düzenlenmektedir. Reklamcılığı düzenleyen yasal düzenlemeler (esas olarak Parlamento kanunları, hükümet ve bakanların kararnameleleri de dâhil) şunları kapsamaktadır:

- Reklamcılık Kanunu,
- Tüketiciyi Koruma Kanunu,
- Rekabet Kanunu,
- Veri Koruma (IP) Kanunu ve Fikri Mülkiyet Kanunu.

Ticari uygulamalarla (reklamcılık dâhil) ilgili yasal kurallar şunlarda yer almaktadır:

Haksız Ticari Uygulamalar Kanunu (Tüketicilere Yönelik Haksız Ticari Uygulamaların Yasaklanmasına İlişkin XLVII/2008 sayılı Kanun);

Reklamcılık Kanunu (Ticari Reklamcılık Faaliyetlerinin Temel Gereklilikleri ve Bazı Kısıtlamaları Hakkında XLVIII/2008 sayılı Kanun); ve

Rekabet Kanunu (Haksız ve Kısıtlayıcı Piyasa Uygulamalarının Yasaklanması Hakkında 1996 tarihli LVII sayılı Kanun).

Bu kanunlar, reklamcılıkla ilgili AB direktiflerini uygulamaktadır.

Macaristan'daki otomotiv endüstrisi ise reklam ve iletişim için çeşitli yöntemler kullanmaktadır. Bu yöntemler, müşterilerle etkileşim kurmak ve iş ilişkilerini geliştirmek için öncelikle entegre iletişim

stratejileri ve sektör genelinde düzenlenen etkinliklere odaklanmaktadır. Bu yöntemler, uzman iletişim ajanslarıyla işbirliği içinde hareket etmeyi ve konferanslara ve fuarlara katılmayı içermektedir. Bu noktada, Auto Wallis gibi büyük gruplar, Universal McCann ve SUPER11 vb. iletişim ajanslarıyla iş birliği yapmaktadır. Bu ajanslar, otomotivde çeşitli markaların pazarlama çabalarını desteklemek için medya ve yaratıcı iletişimi entegre eden “360 derece tam hizmet yaklaşımı” sunmaktadır. Ayrıca TV reklamları, sektör dergisi, radyo gibi geleneksel kanalların da kullanımı devam etmektedir.

Bunun yanı sıra Mercedes-Benz gibi ana otomotiv markaları da dijital pazarlama ve satış teknikleri uygulamaktadır.

Son olarak 2023 yılında reklama yapılan harcamalar içinde otomotiv sektörü %3 pay almıştır.

3.12 İş Yapma Kolaylığı, İş Kültürü

Genellikle kültürlerine bağlı bir ülke olan Macaristan’da geleneksel tutum iş kültürüne de yansımış durumdadır. Macar iş insanları için yüz yüze görüşmek esastır. İş görüşmelerindeki hususları yazılı notlarla kayıt altına almayı tercih ederler. Görüşmelerde göz kontağını önemserler. Genellikle el sıkışmayı tercih ederler. İş toplantılarına katılırken, Macarlar normalde geleneksel giyimi tercih etmektedirler. Düzenlilik ve temizlik esastır. Her türlü resmi giyim makul görülmektedir. Kış mevsiminde koyu renkler, yaz aylarında daha açık renkler tercih edilmektedir. Çalışma saatlerinden sonra çoğu Macar iş insanı genellikle daha az resmi olarak giyinmektedir. Bununla birlikte, küçük ve orta ölçekli işletmelerde, resmi kıyafet kuralları genellikle yoktur. Gündelik iş kıyafetleri yaygındır. Macaristan’da, özellikle yabancılarla yapılan toplantılarda dakiklik çok önemlidir. Mümkünse, planlanan toplantıdan yaklaşık 10 dakika önce hazır bulunulması tavsiye edilmektedir. Bununla birlikte, özellikle Budapeşte’de trafik yoğunluğundan dolayı bir gecikme (5-10 dk.) makul görülebilmektedir.

Macarca Macaristan’ın resmi dilidir ve Macarlar için çok değerlidir. Bununla birlikte iş dili İngilizcedir ve çok farklı seviyelerde İngilizce yeteneğine sahip iş insanları mevcuttur. Ayrıca Almanca da kullanılabilir. Görüşmelerde bazı Macarca temel ifadelerin kullanılması olumlu bir etki oluşturabilmektedir. (Jo napot kivanok: İyi günler dilerim, Köszönöm szépen: Çok teşekkür ederim. vb.) Macarlar genellikle çekingen olmamakla birlikte ilk görüşmelerde böyle bir izlenim vermektedirler. İş görüşmesi bir iş ortaklığına dönüşürse firma yetkililerini evlerine yemeğe davet edebilirler. Macar iş insanları Noel sezonu dışında normalde hediye beklemezler. Bununla birlikte, zorunlu olmamakla birlikte küçük kurumsal hediyeler (örneğin, firmanın logosuyla kazınmış kalemler veya günlükler) veya ülkelerini temsil eden bir hediye eşya (el işçiliği ürünler, porselen vb.) kabul edilebilir. Macar iş insanı ev yemeğine davet etti ise çiçek, çikolata vb. küçük hediyeler ile gidilmesi uygun görülmektedir.

En son düzenlenen Dünya Bankası “Doing Business 2020” Raporuna göre Macaristan, 190 ülke arasında iş yapma kolaylığına göre 52. sırada yer almaktadır. (2019 yılında 53 üncü sırada yer almaktaydı).

Rapora göre diğer veriler aşağıdaki gibidir:

Macaristan'da İş Yapma Kolaylığı

Sıralama	2020	2019	2018	2017
İş yapma kolaylığı/genel	52	53	48	41
İşe başlama	87	82	79	75
İnşaat izinlerinin verilmesi	108	110	90	69
Elektrik sağlama	125	122	110	121
Gayrimenkul tescili	29	30	29	28
Kredi alma	37	32	29	20
Azınlık yatırımcılarının korunması	97	110	108	81
Vergi ödemeleri	56	86	93	77
Uluslararası ticaret	1	1	1	1
Sözleşmelerin uygulanması	25	22	13	8
İflasın çözümü	66	65	62	8

Kaynak: WB Doing Business 2020, Ekonomiler 1-190 aralığında iş yapma kolaylığı açısından sıralanmaktadır

Doing Business Raporuna göre Macaristan'da iş yapmayı kolaylaştırıcı yapılan bazı reformlar aşağıda yer almaktadır:

- Dâhili elektronik vergi sistemini iyileştirerek vergi ödemeyi kolaylaştırmıştır.
- İşveren tarafından ödenen sosyal vergi oranını düşürerek ve kurumlar vergisi oranını sabit bir orana indirerek vergileri daha düşük maliyetli hale getirmiştir.
- Fazla mesai ile ilgili yeni düzenlemeler yapmıştır.
- Yeni arazi ve bina satın alımlarında ek indirim yapılmasına izin vererek küçük ve orta ölçekli işletmeler için vergi ödemeyi daha az maliyetli hale getirmiştir.
- Yeni bir şirket yasası ve standartlaştırılmış formları tanıtan kurumsal prosedür yasası elektronik kayıt yoluyla işe başlamayı kolaylaştırmıştır.
- Kullanıcıların mahkeme harçlarını elektronik ortamda ödemelerine olanak sağlayan bir sistem geliştirerek, sözleşmelerin uygulanmasını kolaylaştırmıştır.
- Perakende mağazalarının çalışma saatlerini sınırlayan kısıtlamaları kaldırmak için mevzuat değişikliği yapmıştır.

Öte yandan, 30 Eylül 2022 tarihinden sonra başlayan vergi yıllarında Kurumlar vergisini ABD doları veya Euro olarak ödeme seçeneği getirilmiş olup bu husus iş yapma kolaylığı kapsamında yer alan “vergi ödemeleri” kriterinde gelişme sağlamıştır. Bu durumdan faydalanılması için vergi yılının ilk gününden önceki ayın ilk gününe kadar Ulusal Gümrük ve Vergi İdaresi'ne (NAV) beyan şartı vardır.

Bununla birlikte, Dünya Bankası, 16 Eylül 2021 tarihinde İş Yapma Raporu'nu ve veri toplamayı durdurma kararı almış ancak iş ve yatırım ortamını değerlendirmek için “Business Ready (B READY) projesi” adında yeni bir yaklaşım geliştirildiğini duyurmuştur.

Bu proje kapsamında analitik çerçeve için 10 konu ve 3 temel bileşen belirlenmiş olup bu bileşenler, hukuki çerçeve (regulatory framework), kamu hizmetleri ve operasyonel verimlilik olarak tanımlanmıştır.

Bu bağlamda, 50 ülke değerlendirilmiş ve firmaların bir işletmeyi açarken, işletirken ve kapatırken uymaları gereken kurallar ve düzenlemeleri ifade eden hukuki çerçeve bileşeninde Macaristan, 1. sırada yer almıştır.

Macaristan'ın Business Ready Temel Bileşenlerinde Sıralaması

Sıralama	2024
Hukuki Çerçeve	1 (78,23 puan)
Kamu Hizmetleri	5 (69,5 puan)
Operasyonel Verimlilik	14 (70,68 puan)

Macaristan, 2024 Yılı Avrupa E-Ticaret Raporuna göre Lojistik Performans Endeksinde 51. Sırada, E-Devlet Gelişme Endeksinde (2023) 51. Sırada, İnternet Kapsama Endeksinde (2022) 44. Sırada, Çevresel Performans Endeksinde (2024) 30. Sırada, Sürdürülebilir Kalkınma Endeksinde (2023) 20. Sırada yer almıştır.

3.13 İthalat Vergileri

Otomotiv ana sanayi sektörü gümrük birliği dâhilinde eşya grubunda bulunduğundan, ülkemiz menşeli eşya, Macaristan'a ithalatta herhangi bir gümrük vergisine konu teşkil etmemektedir. Keza, ithalat dolayısıyla ilave bir mali mükellefiyet de mevcut değildir. Ülkede genel KDV oranı olan %27, otomotiv ana sanayi ürünleri için de ilk teslimlerde söz konusudur. 1/95 sayılı Gümrük Birliği Ortaklık Komitesi kararı gereğince Türkiye ile AB arasındaki ticarete sanayi ürünleri ile işlenmiş tarım ürünlerinde gümrük vergileri sıfırlanmıştır. Bkz. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=CELEX:21996D0213\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=CELEX:21996D0213(01)) Konuya ilişkin güncel bilgilere Avrupa Komisyonu'nun veri tabanı aracılığıyla ulaşılabilir. Bir ticari işlem gerçekleştirmeden önce bu veri tabanına başvurulması tavsiye edilmektedir:

Bkz. https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

Otomotiv sektörüne yönelik bir ÖTV ise bulunmamaktadır.

3.14 Ödeme Şekilleri

Macaristan'da nakit ödeme yöntemi sıklıkla tercih edilmeye devam edilmekte olup mobil ödeme yöntemlerinin popülaritesi son yıllarda hızla artmıştır. Akıllı telefon sahiplerinin çoğunluğu Android kullanıcısı olduğundan, Google Pay ülkede Apple Pay'den çok daha geniş bir müşteri tabanına sahiptir.

Öte yandan, 2024 yılında dijital ödeme yöntemlerinin oranı yüzde 63'e ulaşırken, mobil POS ödemelerinin kullanım oranı %17 düzeyindedir.

Otomotiv sektörü için ise geleneksel ve modern yöntemler hibrit olarak uygulanmaktadır. 14 Nisan 2025 tarihinde Macaristan parlamentosu, nakit ödemeyi temel bir hak olarak belirleyen bir anayasa değişikliğini kabul etmiştir, böylece, tüketicilere, mal ve hizmetler için nakit ödeme yapma hakkını garanti edilmiştir. Bu değişiklik otomotiv sektörü için de geçerlidir. Bu kapsamda, işletmeler, gerçek kişi tüketicilerden nakit ödeme kabul etmekle yasal olarak yükümlüdür. Bu husus otomotiv sektöründe elektronik seçeneklerin yanı sıra nakit opsiyonunu yaygın bir ödeme yöntemi olarak konumunu güçlendirmektedir.

Kiralama ve finansman, araç satın alımlarında öne çıkmaktadır. Birçok Macar tüketici ve şirket, özellikle aylık ödemelerin yönetilebilir olması ve kiralama süresi sonunda esneklik sunan açık uçlu

finansal kiralama yoluyla araç satın almaktadır. Bu yöntem, MBH Bank ve Euroleasing gibi büyük oyuncuların sunduğu avantajlı vergi muamelesi ve finansman seçenekleri nedeniyle popülerdir.

3.15 Tarife Dışı Engeller

Macaristan AB üyesi olması hasebiyle, dış ticaret rejimi açısından AB'nin uygulamalarına tabidir. Bu kapsamda, tarife dışı engeller de AB mevzuatına tabidir. Bu noktada Macaristan'ın harici bir uygulaması bulunmamaktadır.

3.16 Perakende Satışlar, E-Ticaret

Otomotiv sektöründe perakende satışlarında en büyük pay yeni araç satışlarına aittir. Burada ise yetkili bayiler ve distribütörler en fazla kullanılan kanallardır. Autowallis gibi büyük distribütörler Jaguar Land Rover, Opel, Renault, Çinli XPeng, NIO gibi yeni enerji araç markalarının yanı sıra Isuzu, Saab, KGM gibi markaların da resmi distribütörlüğünü yapmaktadır.

Yeni araçlarda çevrimiçi doğrudan satışlar halen sınırlıdır. Ancak çevrimiçi pazarlama, satış ve dağıtım giderek daha önemli hale gelmekte olup perakendeciliğin odak noktası, doğrudan satış yerine profesyonel satış destek ve hizmetlerine kaymaktadır.

Satış sonrası hizmetlerde UNIX ve BARDI gibi yerel distribütörler B2B online sipariş ve yerel pazar tercihlerine uygun e-ticaret çözümleri geliştirmişlerdir. Özellikle UNIX Macaristan'da otomotiv parçaları sektöründe e-ticaretin potansiyelini ilk fark eden şirketlerden biri olarak, şirketin tescilli TradeLine® yazılımı, B2B müşterileri için ayrıntılı parça arama ve gerçek zamanlı sipariş imkânı sunarken, tüketicilere yönelik web mağazası geleneksel yüz yüze satın alımları tamamlamaktadır. Bardi ise otomotiv yedek parça ürünleri e-ticareti alanında (<https://www.bardiauto.hu/webshop/>) 2024'te yaklaşık 24,8 milyon ABD doları gelirle piyasa lideridir. Emag ve alkatreszek ise sırasıyla 2.ve 3. sıradadır. Bu platformlar, hem bireysel tüketicilere hem de küçük işletmelere geniş ürün yelpazesi, kolay erişim ve hızlı teslimat imkânı sunmaktadır. Özellikle alkatreszek yerel ürün odaklıdır.

Inter Cars, LKQ ve Autonet Import gibi uluslararası firmalar da dijital sipariş verme imkânına sahiptir.

4. Fırsatlar ve Tehditler

Yüksek istihdam oranıyla (%74,9 2024 Aralık) dikkat çeken Macar ekonomisi, %4,3 (2024 Aralık) işsizlik oranıyla da AB ülkeleri arasında düşük işsizlik oranına sahip ülkeler arasında yer almaktadır. Toplam işgücü sayısı yaklaşık 4,7 milyondur. Birçok sektörde firmaların en çok dile getirdiği problem işgücü kıtlığı olarak ön plana çıkmaktadır.

Macaristan'da otomotiv sektöründe gerek üretim gerek ihracatta Alman firmalar yüksek paya sahiptir. Dolayısıyla Alman otomotiv endüstrisindeki gelişmelerden etkilenme riski yüksektir.

Avrupa Birliği'nin karbon emisyonunu azaltmaya yönelik politikaları ve hedefleri önümüzdeki dönemde ticaretin yapısını ve seyrini etkileyebilecek başlıca hususlar arasında yer almaktadır.

Üretim, hizmet ve lojistik olarak, Avrupa'nın merkezinde, ideal coğrafi konuma sahip olması, % 9 kurumlar vergisi oranı ile AB ülkeleri arasında en düşük kurumlar vergisi oranına sahip olması ve

Macaristan'daki ortalama ücretlerin AB ortalamasından yaklaşık % 60 daha düşük olması şirketler için cazibe unsuru olmaktadır. Macaristan'ın Gümrük Birliği'ne üye olması ve tarife dışı engellerle karşılaşılması ihracatımızda büyük önem taşımakta olup sektörde genellikle Ülkemizin rekabet içerisinde olduğu ülkelerden biridir.

Elektrikli araç ve batarya sektöründe son birkaç yılda önemli düzeyde yatırım çekilmiş olup 1 yıl içerisinde üretime başlayacak fabrikaların yan sanayi sektörüne büyük katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

5. Tedarik Zinciri ve Tedarikçi Ortamı

Macaristan'ın otomotiv tedarik zincirinde, elektronik, güç aktarma organları ve güvenlik sistemleri üreten firmalar ön plana çıkmaktadır. Bosch, Continental, Denso, ZF ve Lear firmaları tedarik zincirlerinde önemli paya sahiptir. Rába, ACPS, Magnal, GKN ve SMR firmaları ise yerli ve orta ölçekli tedarikçiler arasında yer almaktadır.

Bosch firması Miskolc ve Budapeşte'de önemli faaliyetler yürütmekte; elektronik, alet ve motor parçaları tedarik etmektedir.

Continental: Birden fazla şehirde (Budapeşte, Szeged, Nyíregyháza, Makó, Vác, Veszprém) faaliyet göstermekte; elektronik, lastik, hortum ve hava süspansiyon sistemleri üretmektedir.

ZF: Eger'de şanzımanlara yönelik üretim yapmaktadır.

Denso: Székesfehérvár'da faaliyet göstermekte olup araç ve motor bileşenleri üretmektedir.

Lear: Gödöllő, Gyöngyös ve Győr şehirlerinde koltuk sistemleri üretmektedir.

BPW-Hungária: Szombathely'de araç motor parçaları üretmektedir.

Knorr-Bremse: Kecskemét'te ticari araçlar için fren sistemleri üretmektedir.

Hanon Systems: Pécs'te klima bileşenleri tedarik etmektedir.

Mahle Compressors Hungary: Balassagyarmat'ta motor kompresörleri ve elektrikli araç bileşenleri üretmektedir.

Magna International (Magna Metalforming): Vecsés'te gövde ve şasi parçaları tedarik etmektedir.

GKN: Felsőzsolca'daki yeni fabrikasında ICE ve e-sürüşler için faaliyet göstermektedir.

Önde Gelen Yerel ve Bölgesel Öne Sahip Tedarikçiler;

Rába Automotive Group (Győr): Macaristan'ın önde gelen yerli kamyon ve özel araç aks ve aktarma organları tedarikçisidir.

ACPS Automotive (Kecskemét): çekme kancaları ve diğer çelik bileşenleri üretmektedir.

SMR Automotive Mirror Technology (Moson-szolnok): Motherson Group'un bir parçası olup ayna sistemleri konusunda uzmanlaşmıştır.

5. Sonuç ve Değerlendirme

Otomotiv ve yan sanayi sektörleri Macaristan'ın endüstri üretiminde ve ihracatında çok önemli bir yere sahiptir. Almanya'nın yanı sıra Avrupa'daki 3 premium otomobil üreticisinin (Audi, BMW, Mercedes) üretim birimlerine ev sahipliği yapan bir ülke olması ve yakın zaman içerisinde bilhassa Çinli ve Güney Koreli firmaların Macaristan'ı üretim ve Ar-Ge üssü olarak seçmesi sektörün

önümüzdeki dönemde daha da büyüyeceğini göstermektedir. 2026 yılı sonuna kadar üretim kapasitesinin yıllık 1 milyon otomobile ve 2 milyon motora ulaşması beklenmektedir.

2023 ve 2024 yıllarında ekonomik büyüme nispeten durgun geçmiş olup enflasyonun gerilemesi, artan reel ücretler ve faiz oranlarının önümüzdeki dönemde daha gerilemesine ilişkin beklentiler doğrultusunda sektörün hareketleneceği değerlendirilmektedir.

6. Yararlanılan Kaynaklar

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

Government of Netherlands

AB web siteleri (https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/automotive-industry/technical-harmonisation/technical-harmonisation-eu_en; https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/automotive-industry/environmental-protection/emissions-automotive-sector_en)

Airportal.hu

Atlatszo haber sitesi

Auto Wallis Firma Sunumu ve Haberler Kısım1

BBJ Journal

CEE Legal Matters

CIB Bank

CMS Law

Croner-i

Dailynewshungary

Ecommercedb

Elitetest

Flexfleet

Hungarytoday

HQTS

KSH (Macar İstatistik Ofisi)

Macar Motorlu Araç Satıcıları Ulusal Birliği (MGOE)

MTI haber sitesi

Mondaq

Productip

Schönherr

STATİSTA

World Bank